

Suncokreti – Franjo Frančič

Posted: 23. децембар 2014. in [Kutija prijateljstva](#)

Suncokreti

NASTUPAJU:

DEČAK – ON

LIZA

ACO

ONA

GLAS izza kulisa ili ne, pripovedno

SENKE (koje trče)

DEČAK:

Sećam se, imao sam trinaest godina, posle godina seljakanja, reja* i porodičnog pakla premestili su me iz Osnovne škole kod Lize. Bilo je to vreme kada sam trčao, tek tako, u prazno, bez razloga. To još nije bilo bežanje, samo trčanje. Trčao sam od škole, od oca i majke, od policije i uličnih bandi, trčao sam od sebe i od života.

Bilo mi je trinaest godina i više nisam rastao.

(senke koje trče)

(kuća koja to nije, zidovi, samo zidovi bez krova, i park gde trče ...)

ACO:

Znao si da će ta igra bit izgubljena. Zašto si trčeo? Ta nisi trčeo, bježio si, od tog praznog života si bježio. Već na startu te je pregazio. Jest, izvlači se, hajde. Mazohistu blesavi. Jest, imo si oca, gradskog pjanca koji je krepucnuo kad ti je bilo pet godina, jest, pa šta? Grlio te i ljubako, plako je i brbljo, znaš, tvoju mamu je uništio alkohol, pa teren, ništa ne kažem, ti si nalik na mene, dajte još jednu oru za momka, zaplito je jezikom i prljavom rukom briso suze, o, sinko moj, kuko je, svi ćemo otić u nebesa, prah si i u prah ćeš se vratit, još jednu rundu, Mici, pa za mog sinčića, pet mu je godina, sad već može pit pivo. I saljevo ti je pivo u usta, pij, sinko, samo jednom se živi, a poslje sve ode k vragu, mi u pako, drugi u nebesa, pij, i ti si pio, i gledao tog čudnog čovjeka kojeg si zvao tata.

LIZA:

Znaš, tvoj tata je nacugan, tvoj tata nema nikog u životu, i ta drolja, tvoja mamica me je ostavila, sad se zapija po gostionama, zapamti to, sinko moj, Mici, daj mu pereca, tvoj tata nije loša duša, da znaš, to zapamti.

ACO:

I istrgo si mu se, trčo, trčo si, bježo si od njega, on se drao za tobom, kopile, prokleta kopile, tako ti s ocem! Vrata su se zatvorila, a ti si stajao pred krčmom i zurio u tamu.

Poslje si otišo Lizi. Samo je Liza imala vremena za tebe. Promrzo drhto si u drvarnici pljesnjive kuće. Zeblo te kad je došla Liza.

LIZA:

Što stojiš tu, djetence, hajd gore, pa sav si upišan, hajd, Liza će te presvuć. I otišli ste. Opet si bio s ocem u gostionici? Opet te odvuko tamo da te pipkaju pjandure? O, ti jadniče moj!

(uzela ga u naručje)

DEČAK:

Zašto ti nisi moja mama?

(Liza se okrenula ustranu, da ne vidiš kako plače.

LIZA:

Hajd, spremi ću ti nešto toplo da pojedeš.

ACO:

Bježo si od svog starog, bježo si od školskih kopilana i učitelja.

Ubrzo si bježo od cajkana koji su te lovili zbog svakodnevnih jada. Imali su te na piku. Ili ste se klofali. A ti si opet trčo.

Trčo si iz samoposluge, kada si ukrao kakvu sitnicu. Trčo si od odra, kad si vidio svog oca u sanduku, od njegove majmunske njuške, jer si se bojo da će ustati i početi s govorancijom, sinko, sinko, tvoj tata nije baraba, samo tvoju mamu trte svi klošari, zato će otići u pako, peći će je, i tebe će, budeš li ko ona. I već si vidio veliki kazan u kojem te peku i cvare. Trčanje je postalo dio tvog života. Trčanje koje nije bilo ništa drugo do bježanje. Bježanje od marice, od pasa koji su izrasli u tvojoj mašti.

LIZA:

Trčanje je bilo kao disanje, hrana, spavanje, trčanje ti se svidjelo. Obrana, i to, oružje, i to, dok se svijet pomjero, a ti si išo naprijed, a pozadi je ostajalo od kuća, trave do ljudi, do odra, do te proklete boli koja je rasla u tebi. Trčo si do iznemoglosti, sve dok se nisi skljkoko na zemlju i vrisko, vrisko ko lud.

GLAS;

To je bilo i prije, prije nego si počeo trenirati atletiku. Kad si sahranio svog ćaću, prvi i posljednji put si vidijo svoju

mamicu. Stajala je u uglu kapelice s jednim čudnim tipom. Nisi znao da je to tvoja mamica. Bila je sva sasušena, raskuštrane kose, u jednom kariranom kaputu. Tiho je šmrcala. Ti si bio jedan smotan klinac. Bila je zima. Samo je par ljudi išlo za pogrebom.

ACO:

Liza te držala za ruku. A poslje se mama otrgla iz zagrljaja onog tipa i dotrčala tebi. To je moj sin, moj sin! Poslje su se derale. Narod, koliko ga je bilo, gledao je u čudu. A ti se sjećaš samo toga da je mamica bila bez zuba. Dok se derala bila je ružna ko smrt. Stisko si se k Lizi. One su se svadale, još bi se potukle da tipovi nisu skočili između njih. Poslje pogreba Liza te odvela na krempite.

LIZA:

Znaš, sad ćeš živit kod mene, otiću u socijalno i dogovorit se. Svoje i tako nemam. A nekad sam želila imat kakvo djetę. Samo kad su muškarci takva đubrad. Sljedeće godine ćeš već ić u školu. Sve ću ti kupit, a ti samo budi dobar .

GLAS:

Šopo si se tortama i gledao Lizu. Činila ti se jako velikom. S tom konjskom balegom na glavi, pa velikim usnama. A i dalje se smijala i milovala te po obrazu.

ACO:

Tad ti je Liza bila najbliža, činila ti se čitavim svijetom. Poslje ste išli u grad i kupila ti je smeđe samtane hlaće. Bile su malo prevelike, tako da si ih nosio tek sljedeće godine. Liza je imala jednu vlažnu rupu ispod starog grada. Al krović jest, rekla je i spremila ti ležaj na divanu u kuhinji. Vidiš, tu si pored šporeta, neće te uopće zepst. I tako si počeo živit s Lizom. Ona je bila tvoja familija i sve.

GLAS:

Ujesen sljedeće godine počeo si u prvi razred. U pomoćnu školu J. Levca. Ti degeni su ga sfušerili, rekla je Liza, kao testovi, ti si sasvim dovoljno bistar za normalnu školu. Mada su bile samo dvije stanice, pa ipak te Liza nije puštala da pješačiš. Moj mali neće ić pješke, rekla je. Parput je išla s tobom, a poslje si moro sam. U toj pomoćnoj bio je jedan blesav štos. Drugi klinicu su vas zajebavali da ste ćaknuti, stalno su pravili budale od vas. A među školskim drugovima bili su i debili koji nisu znali brojat do tri. Samo nikom ništa nisu htjeli. A učiteljice su bile jako fine, pa dobre užine i ručkovi.

ACO:

A nije da te Liza nije voljela. Mnoge stvari ti je kupovala, pa ste išli u kino, pa gledat „Lopticu skočicu“. Tek poslje, mnogo kasnije saznao si da je Liza bila s tobom u rodstvu. Inače te ne bi dao njoj. Čike su se smjenjivali svaka dva mjeseca. Ponekad je bilo grozno, kad su se počeli kljukat konjakom. Inače Liza nije tolko pila, a ponekad jest, posebno ako je tanko i neki čiko. Poslje su noćima bile strašne žurke. Liza se pola sata smijala, a pola sata plakala. I pjevala je.

(muzika)

Najgore je bilo to što su se Liza i čiko svukli i počeli se mamljati. Liza je pazila, kolko je mogla, samo čike nisu bili za to.

ACO:

A ti si završio prvi odličnim i premjestili su te u normalnu školu. Samo opet u prvi. U našoj sobi na stropu su počeli rasti šampinjoni. Dobili ste, znači, Liza je odnekud dovukla novog čiku. Ime mu je bilo File. To je bio čovo posebne sorte. Pio je pivo i šljivu. Po cijele dane ispunjavao je sisteme za loto i sportsku prognozu. A Liza je svakog prvog il drugog išla dić penziju. Ne znaš poslje koga, samo znaš da su bile marke. Vjerojatno je File baš zato bio s njom. Jer File, logično, ko svi čike, nije imo poso, nego je volijo da pijucka i filozofira. Pokatkad bi zasviro nešto na usnu harmoničicu. Zavidio si mu, jer ga je Liza gledala ko Boga.

(A jednom je stvarno dobio neki sitniš i nesto zauvjek. Prokleta dubrad, Liza je bila tužna, sve mu daš, šopaš ga i oblačiš, otegne ti, bez pozdrava ti zbriše.)

LIZA:

Završiš li, vodit ću te na more, rekla ti je.

GLAS:

Pa ništa nije bilo od mora, sve marke je File spisko na sportsku. Inače nije bio loš čovjek, samo je tebi išo na jetra. Sve čike su ti polako išle na jetra. Umjesto na more, s Lizom si otišo njenoj poznanici na selo..

DEČAK:

Tamo je Liza sasvim poludjela.

U školi su počela blaga sranja.

GLAS:

Tamo te stvarno primio jedan tipčić u trenerki i odveo te do ostalih koji su u dresovima i kopačkama skakali gore-dole. Samo tebi uopće nije bilo do tog da juriš za loptom. I tako, kad su ti štopali vrijeme na sto metera, tipčić te poslo Aci koji je treniro atletiku. Otad si bio više vremena na stadjonu nego s Lizom.

DEČAK:

Malo zagrijavanja, pa futinga, jedan kratak, jedan dug sprint, pa dva puta osamsto, pa opet futing. Krasno je bilo na stadjonu. Te prazne tribine, dok ti se činilo da su ljudi gore, da ti mašu i plješću.

ACO:

A kad si pobjedio na klupskom, bio si sav blažen. Samo kod kuće je bio sve veći teatar. Ponekad si stajo dolje u haustoru i slušo kako se kolju. Ne, samo me ne ostavljaj, cmizdrila je Liza, odeš li, ubiću se, uništiću se. Ti znaš kako je, ja se moram vratit u Primorsku. Ovdje mi više nema života, reko je čika. Idemo s tobom, samo ne ostavljaj me, molila ga je Liza. A poslje je došo prvi i marke, pa je sve opet bilo u redu.

DEČAK:

Samo Liza se promjenila. Alkohol ju je smekšo. Kad si joj donijo diplomu sa klupskog, jedva je primjećivala tvoju radost.

LIZA:

Dobar, doba, kupiću ti nove sprinterice. Jesi l' će vidijo čiku. No, de, skoči po dvije litrice...

(muzika)

GLAS:

I sve si reko Aci. Aco se počeo po čeli i utješijo te.

ACO:

Šta ćeš, i ja sam rasto u takvom sranju. Samo treba bit jak.

Ne smiješ im se pustit. Ti samo treniraj, pa će još bit šampion od tebe.

A bude li preteško, pitaću za tebe, da te daju u dom.

DEČAK:

A to ne, da odem od Lize!

GLAS:

Liza je bila tvoja familija i sve. Samo tih godina se do kraja propila.

A Liza sljedećeg dana nije ništa rekla. Opet su ga tankali, al sad skupa sa Spomenkicom. Već prije ti se u školi događalo da si vidijo sasvim druge ljude nego što su bili ti koji su zalazili kod vas.

ACO:

Još više te slomilo kad si pobjedijo na republičkom. Poslje takmičenja imali ste prijem. Dugi sto, bjeli stolnjak, pa fini ljudi. Sasvim drukčije su govorili, drugi jezik od tvojih, drukčije su bili obučeni, drukčije su jeli, drukčije pili. Vino srkali kap po kap. Obložene kruščiće jeli su tako pažljivo ko da su od srće. Riječi su bile široke, pjevne i zvonke. Niko nije psovo, ni govorijo svinjarije. A kod vas je alkohol teko potocima, jeli se čorba i sendviči, ne jeli, proždirali. Sad si vidijo da živiš drukčije. Samo i ti bi htio bit obučen ko oni, volio bi govorit tako ljepo, ljepo se ponašat. I činilo ti se fino kad su te tapšali po ramenima i divio se peharu.

GLAS:

Trčo si dva trideset, što je bio državni za starije pionire. Aco je prosto sijo od sreće. sad ću ti sriktat bonove za pojačanu ishranu, reko je.

ACO:

A na državnom trčat ćeš u kategoriji mladih omladinaca. Budeš li istrajo, ubrzo ćeš trčat ispod dvije minute. A tebi se u glavi mantalo od sveg tog. A poslje, kad si došo kući, sve to ti se zgadilo.

(Soba, naljaskana Liza)

DEČAK:

Ja više neću tako živjet.

LIZA:

Pa idi, idi u božju mater!, rekla je Liza. Nemam ništa od tebe, samo te šopam i oblačim, a ti ćeš glumit gospodina!

GLAS:

Počo si plakat od bjesa i uvrjeđenosti. To više nije ona Liza koju si poznavo, ona Liza koja te spasavala od starog, ona

Liza koja ti je znala reć: sve dok imaš mene, nisi sam na svjetu.

Samo je još Aco bio s tobom.

ACO:

U školi si fasovo dva ukora zaredom. Bio si star jedva dvanest godina, a već nisi znao ni kud ni kako. Pripremo si se za državno u Beogradu. Ni atletika te nije više radovala ko prije.

(pita)

Šta je s tobom, pito je Aco, ne možeš više izdržat?

(muzika)

GLAS:

Ni sad ne znaš kako si preguro tu zimu.

U školi je jedva nekako išlo. Počeli su prvi mitinzi. U Novoj Gorici si trčeo dva pet, što je bio fenomenalan rezultat. Bio si zvijezda atletskog kluba „Olimpija“. A i on se promjenijo. Bio je krut i ponašao se zapovjednički. A ti osim atletike nisi imo ništa drugo u tom svom životu. Sezona je bila na vrhuncu. U maju je bilo državno prvenstvo za omladince. A ti si još bio klinac

ACO:

Pobjediš li, sriktacu ti stipendiju.

GLAS:

Bio je maj. Tako fantastično je sve procvjetalo i mirisalo na proljeće. Taj dan nećeš nikad zaboravit. Sljedećeg dana, dvadeset petog, bilo je državno. S Acom si se dogovorio o taktici.

ACO:

Ti samo furaj, to je naš plan. Taktika bez taktike. Slomićeš ih tempom. Da, da, dragi moj, sutra je veliki dan.

GLAS (glasnije):

Smrkavalo je kad si se vratio kući. Vrata su bila otključana.

DEČAK (u transu , govori sam sa sobom):

Spremio si sprinterice u ormar i zovnuo, Lizi, ima li šta za jest. Lizo, sutra će bit veliki dan, govorijo si, sutra ću

postat šampion. Pobjediću ih. Vidjećeš kako će poslje sve bit drukčije. Poslje ćeš moć ić sa mnom na takmičenja. Svud ćemo se vozit skupa. Otvorijo si kupatilo i zasto. Ne znaš kolko si vremena tamo stajo.

Bilo je jedan cjeli život!

Liza je ležala u banji. Iz zapešća joj je oticala krv. Tanak curak teko joj je iz raskasapljene ruke. Pipa je bila otvorena. Liza je bila obučena u crnu haljinu koju je nosila na pogrebu tvog oca. Lice joj je bilo sasvim bjelo i bilo je kao da se nekom podsmjehuje.

DEČAK (viče):

U pomoć, u pomoć!

GLAS:

Odveli su je u hitnu. Prošla su dva sata. Izašo je doktor i reko ti: moja sućut.

(muzika)

DEČAK: (plače, viče)

Zašto, zašto, zašto, Lizo, prokleta, o, šta ću ja, šta ću ja bez tebe,

Lizo, ja ću umrjet bez tebe, samo tebe imam, samo tebe.

GLAS:

Odvezli su te u bolnicu. Poslje injekcije zaspo si ko zaklan.

(muzika

Aco te teško našo. Ni do čeg ti više nije bilo. A on te molijo i kumio, na koljena je pao pred tebe i zaklinjo te da nastupiš.

DEČAK:

Ne mogu trčati...

ACO:

Moraš trčat za Lizu, za nju trči, jer si je volio, svima možeš pokazat kako si je volijo. Razumješ li?

GLAS:

Nisi ga razumio, samo si ipak otišo s njim. Prije starta nisi mogo okusit ni komadić šećera. Samo si voćni sok salio u sebe. Približavo ti se momak pšenične kose i ženska u bijeloj laganoj haljini.

Prstom je pokazala na tebe i nešto govorila.

Taj neće nikad pobjedit, reko je!

SVI:

Na osamsto si bio ispred pedeset metara. Poslje si se zaustavijo. Vidiyo si narod koji ludi. Ne, ti, ti ne možeš nikad pobjedit.

SVI:

Čeko si pred ciljem da protrče svi pored tebe. Vidijo si Lizu u banji, njene okice, vidijo si svog ćaću u sanduku, vidijo si face koje trče mimo tebe, vidijo si svoju uništenu mladost.

DEČAK:

Sećam se, imao sam trinaest godina, posle godina seljakanja, reja i porodičnog pakla premestili su me k Lizi. Bilo je to vreme kada sam trčao, tek tako, u prazno, bez razloga. To još nije bilo bežanje, samo trčanje. Trčao sam od škole, od oca i majke, od policije i uličnih bandi, trčao sam od sebe i od života!

Bilo mi je trinaest godina i više nisam rastao.

(muzika)

(nakon mnogo , mnogo praznih godina,

dečak – muž, ne trči više ali, ali.....

(muzika)

Otišla je sa zadnjim vozom

sunce u očima njenim me oslijepilo,

usnice su joj mirisale na med,

njeni brzi pokreti, su me uznemirili da blazenstva,

donijela je glazbu mira i strasti

možda sam samo zamišljao

možda sam samo glumio, pretvarao se, lagao,

ali bila je tako zastrašujuća u svojoj jednostavnoj ljepoti,

krala moje misli i riječi,

sa njom bi mogao dijeliti vrijeme, prostor, zrak, noć, jutro,

mogao pobijediti udaljenosti od tijela,

Znam da nemam prava ni ovlašćenja, da bi se borio,

sada sam prvi put shvatio važnost želje

ludosti, boli, ludog nemira,

kada ne možete učiniti ništa, kad je odlučeno ranije,

duplikat, glavnu dvojnik, koji je uvijek bio ledeno hladan,

pobjegao u panici, ona i njezin suđeni čovjek,

taj varljivi osjećaj koji sam čekao cijeli svoj život.

Nisam znao što se događa, ne znam, ne znam, ja ponavljam,

ali ja sam shvatio da ću je ubijati noć po noć,

a to nije u redu, a nikada je nisam upoznao, nikad poljubio, nikada nije osjetio na sebi.

Vlak je bio izgubljen u magli zaborava

ruke su mi krvave, imam oči, imam lice

Ja imam srce, sjedim pod mrtvog hrasta, nikada, nikada, eho.

(Bio je uobičajen dan, vraćao sam se iz kupovine. Na najneverovatnijem mestu mahala mi je klinka autostoperka, obučena u crno. Uprkos brzini, oštro sam zakočio, od čega me zanelo u stranu. Ušla je u oblaku jakog parfema i odmah upitala.)

ONA:

»Jel sme da se puši?«

ON:

»Nema problema, zapali i meni jednu«, odgovorih.

(Tada me je prvi put pogledala, onako ispod oka, kao da želi jednom zauvek da se odluči. Ne znam, možda sam imao samo takav osećaj.)

ON:

»A kud si pošla?«

ONA:

»A kud si pošla, Crvenkapice?

ON:

»Pa, jesi l' bila kod bake?«

ONA:

...Ma ne, lunjam...

A ti?

ON:

Eh, ništa, kupovao sam neke delove nameštaja, samo jednog, ali nisam našao ništa odgovarajuće.

Lepo miriše.

ONA:

Da, da, vitamini, na suncokret

(A zatim tišina.)

(Razmišljao sam o tome kako se život ustalio i smirio, kako je postao predvidljiv i dosadan.

Pa zar nisam to i želeo? pitao sam se. A odakle onda ono tiho nezadovoljstvo što te izjeda iznutra, što te gušenjem budi usred noći? Odakle taj prokleti osećaj da ćeš zakasniti, da se praznih jedara vučeš po praznom vremenu? Tada ispod krpica na njoj opazim njene otkrivene duge noge. Spontano sam je pozvao na piće, prvo nepoznata ženska posle toliko godina.

ON:

Idemo na jedno piće?

ONA:

A zašto da ne?

(osmehnula se nekako za sebe.)

(Otišli smo u jedan od mnogobrojnih plastičnih lokala betonsko-turističkog naselja, popili na brzину dva piva i priča je živnula.)

ON:

»Eto, dođe do promene načina života, sad jedva da jednom, dvaput mesečno nekuda izađem. Ma ne da sam postao neki kućepazitelj, samo, četiri banke su tu, to je proketo vreme, strašna starost, jer postaneš ono što i jesi.

ONA:

»Ja ih i ne želim, šibaću dok ide, ničega me nije strah, samo ne bih volela da budem stara i umorna od svega.

ON:

Govoriš o ceni, svako je plati, ovako il' onako.

ONA:

Dobro, možeš da kažeš šta hoćeš, za mene je najvažniji dobar provod i rokenrol! Ostalo je sve bez veze. Leto sam provela kod tipa u jednoj zabačenoj krčmi, bilo je okej, samo on je popio više nego što je prodao. Možda je to bio pokušaj da se smirim, nemam pojma.

(Polako sam primetio da je klinka ustvari prilično nalomljena, bez vatre u očima, nekako bezvoljna, da se ispod pudera sakriva umor, da mrežaste čarape imaju koju rupicu više. Ali nije mi smetalo, otkud mi to pravo, i naručivao sam dalje.)

ON:

Kako prija! Da zaboravim sve obaveze i da se naroljam!

ONA:

Prava stvar, da, ali piće – to nije sve.

ON:

Inače, ponekad petkom il' subotom skoknem u slobodu.

ONA:

Teško je čekati petke i subote.

(Kod trećeg piva naručio sam masline i sir.)

ONA:

Ako već častiš, ja bih još.

(Setio sam se vremena kad sam betonirao, pivo – konjak: koma.

ON:

Ma i ja ću.

(Dva sata kasnije plivali smo za stolom, pokušavajući pratiti jedno drugo. Nestalo nam je duvana, skočio sam do obližnje trgovine i kupio joj jednu kič bombonjeru.

Zagledala se u mene.)

ONA:

Ovim si me pogodio u srce.

(Na sto je doputovalo sledeće pivo, nisam se više izmotavao.

ON:

Tu blizu imam hacijend... idemo, hoćeš?

ONA:

Pa naravno.

(idu kao dve senki)

ON:

Jel' poznaješ ovo mesto?Ja ga zovem privremeno oslobođena teritorija.

ONA:

Još kako.Tu na brdu, imali smo kafanu, bila je naša, tu sam živela, moji su još uvek tamo, samo ja za njih više ne postojim, kao ni oni za mene.

(Nisam joj verovao da je bila jedan od vlasnika kafane, bila je premlada.

ONA:

»Ma teško je bilo sve skupa, i to detinjstvo kojeg nije bilo, onda od reje* do reje*, do domova, na kraju sam fasovala Višnju goru*... Znaš... Godinu i po dvorca*...«

(Ostao sam bez glasa.)

ON:

»O, draga moja! Sudbine smo iste mi...

ONA:

Šta kažeš!?

ON:

I ja sam prošao sličan pakao. Prvo reje*, onda sirotište Malči Belič, PMD Jarše*, dvorac*, Logatec*, sudovi, pakao!

ONA:

O, joj mene!bote!

(To je teško opisati, ali u trenutku smo postali bliski, ono nešto iza preraslo je u blizinu, otrcana klinka i prerano ostareli četrdesetogodišnjak.)

ONA:

Hajde, dodi.

(vukla me je prema krevetu.

Neka bude,kao da je prvi put.

ON:

Ne, ne ne mogu!

Poglej koliko suncokreta.

Koliko boli

Kako malo ljubavi!

ONA:

Da, suncokreti...tamo...daleko...

(muzika)

Otišla je sa zadnjim vozom

sunce u očima njenim me oslijepilo,

usnice su joj mirisale na med,

njeni brzi pokreti, su me uznemirili da blazenstva,

donijela je glazbu mira i strasti

možda sam samo zamišljao

možda sam samo glumio, pretvarao se, lagao,

ali bila je tako zastrašujuća u svojoj jednostavnoj ljepoti,

krala moje misli i riječi,

sa njom bi mogao dijeliti vrijeme, prostor, zrak, noć, jutro,

mogao pobijediti udaljenosti od tijela,

Znam da nemam prava ni ovlašćenja, da bi se borio,

sada sam prvi put shvatio važnost želje

ludosti, boli, ludog nemira,

kada ne možete učiniti ništa, kad je odlučeno ranije,

duplikat, glavnu dvojnik, koji je uvijek bio ledeno hladan,

pobjegao u panici, ona i njezin sudeni čovjek,

taj varljivi osjećaj koji sam čekao cijeli svoj život.

Nisam znao što se događa, ne znam, ne znam, ja ponavljam,

ali ja sam shvatio da ću je ubijati noć po noć,

a to nije u redu, a nikada je nisam upoznao, nikad poljubio, nikada nije osjetio na sebi.

Vlak je bio izgubljen u magli zaborava

ruke su mi krvave, imam oči, imam lice

Ja imam srce, sjedim pod mrtvog hrasta, nikada, nikada, eho.

(Pušili smo bez reči.

I rastanak nije bio rastanak.)

ONA:

„Vani je tako hladno.

ON:

Da, hladno je.

ONA:

Znaš šta mi se dešava,

svake nedelje imam noćne more o mojoj blesavoj mami.

ON:

Pa jel se sećaš kako je izgledala?

ONA:

To me ne pitaj! Da me to nikad više nisi pitao!

(Začudoeno sam se izvinjavao.)

ON:

Pa nisam hteo ništa... samo...

ONA:

Dosta, začepi!

(Kada je tresnula vratima dugo sam još gledao za njom. Nije se okretala. U njenim očima bio je pepeo spaljene trave.

Ušla je u najbliži bife. Za trenutak sam poželeo da odem za njom i da je molim da mi oprosti, ali nisam znao šta mi je zamerila.)

muzika

(Kod kuće, je žena čučala na balkonu i presađivala cveće.)

ON:

O bože kako je hladno danas.

(Ona me pogleda začuđeno.)

ŽENA:

»Šta ti je?«

(Sagnuo sam se do nje i poljubio je u obraz. Nisam osećao nikakvu grižnju savesti, želeo sam samo da proverim njene reči od pre par meseci.)

ŽENA:

Znaš, ja bih namirisala kad bi me varao sa drugom.

(Petnaest godina zajedničkog života, zasićenost, a ipak me njeno poznato lice smirivalo, davalo osećaj sigurnosti koji sam tražio. Možda i nije bila samo navika. Ona je bila snažna, mirna u sebi. Osnovna razlika je bila da je ona verovala u to da je u ljudima više dobra nego zla. Ali sve više je izgledalo kao da smo zajedno sto godina, kao da smo već sve rekli jedno drugom. Ništa od toga da oseti miris klinke.)

(muzika)

(Posle prilično vremena zagledao sam se u njeno lice. Nije joj se imalo šta prigovoriti, ali kuda je nestala sva ona strast, kada smo se nepovratno otudili?! Još uvek smo dvaput mesečno spavali zajedno, ali to je bila tek formalnost, kao i onaj obred pre petnaest godina.)

ŽENA:

O čemu razmišljaš?

ON:

Ništa naročito,

(slagao sam se povukao se u kabinet.)

(Promašenost, glumatanje, praznina vremena prekriva me kao talas.

Zazvoni telefon. Doslovno skočim. Čujem njen tihi plač.)

ONA:

Oprosti mi, možeš li da mi oprostiš, molim te, ne bih smela da te zovem, ali ne mogu drugačije, znaš, sve je tako proketo, tako proketo!

(Za trenutak mi je bilo žao što sam joj dao broj.)

ON: (po telefonu)

Sad ne mogu da govorim, vidimo se sutra, važi?

ONA: (na drugoj strani zida)

Važi, oprosti da te gnjavim, žao mi je, samo to.

ON:

Sutra ćemo da popričamo, važi?

ŽENA:

Ko je bio?

ON:

Ah, ništa, koleginica s posla.

(Zavladala je tišina koju niko nije čuo.)

ŽENA:

Šta ti je danas?

ON:

Ništa, ništa, tebi je ionako sve svejedno!

(Zaspao sam na kauču, obučen. Usred noći probudi me žarka lava more. Dete bez glave stajalo je predi mnom i plakalo: uništio si me, uništio! Tiho sam otvorio vrata spavaće sobe..

ON:

Porodica treba da bude tvrđava otvorenih vrata, govorio sam sâm sebi. Ali, zar to nisu samo prazne reči, fraza?! Nisu li ostale samo laži? Nije li bila to samo igra odbrambenih mehanizama?

Detinjstvo te označi, ne odbaciš ga tek tako, prati te. I misliš da je odrađeno, da će biti drugačije, ali se vrati. Onaj podmukli nemir, ono odbeglo dete koje te priziva usred noći. Dobro, mogao bi da se izgovaraš na krizu srednjih godina, ali kad pokušaš da izbrišeš pozadinu, da je promeniš, ne uspeva ti. I odjednom život više nema nikakvog smisla, pa da se ne znam kako trudiš da prizoveš lepa, sunčana vremena koja su postojala, ne uspeva ti.

Opet si usred rata, opet si zgrčen pod krevetom i drhtiš od straha pred terorom. Opet si malo izluđeno kopile koje ništa ne razume. I onda se setiš svih onih seljakanja, svih onih zidova i noćnih samopropitivanja, svih novih strahova, naraslih u planinu. Setiš se krikova, bežanja i preteće praznine. Postaneš svestan da je bilo šuplje, promašeno i ludo. Maziš taj bol u sebi, ljuljuškaš se.

Četrdeset ti je godina, usred noći ljuljaš se na fotelji i plačeš.

(muzika)

(muzika)

Otišla je sa zadnjim vozom

sunce u očima njenim me oslijepilo,

usnice su joj mirisale na med,

njeni brzi pokreti, su me uznemirili da blazenstva,

donijela je glazbu mira i strasti

možda sam samo zamišljao

možda sam samo glumio, pretvarao se, lagao,

ali bila je tako zastrašujuća u svojoj jednostavnoj ljepoti,
krala moje misli i riječi,
sa njom bi mogao dijeliti vrijeme, prostor, zrak, noć, jutro,
mogao pobijediti udaljenosti od tijela,
Znam da nemam prava ni ovlašćenja, da bi se borio,
sada sam prvi put shvatio važnost želje
ludosti, boli, ludog nemira,
kada ne možete učiniti ništa, kad je odlučeno ranije,
duplikat, glavnu dvojnik, koji je uvijek bio ledeno hladan,
pobjegao u panici, ona i njezin suđeni čovjek,
taj varljivi osjećaj koji sam čekao cijeli svoj život.
Nisam znao što se događa, ne znam, ne znam, ja ponavljam,
ali ja sam shvatio da ću je ubijati noć po noć,
a to nije u redu, a nikada je nisam upoznao, nikad poljubio, nikada nije osjetio na sebi.
Vlak je bio izgubljen u magli zaborava
ruke su mi krvave, imam oči, imam lice
Ja imam srce, sjedim pod mrtvog hrasta, nikada, nikada, eho.

Подели ово: